

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

ตารางและค่าร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของประชากรบ้านแปกแซม

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของประชากร

ตาราง จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	54	57.45
หญิง	40	42.55
รวม	94	100
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	8	8.51
แต่งงาน	69	73.40
หย่า	5	5.32
หม้าย	12	12.77
รวม	94	100
อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-30 ปี	20	21.27
20-30 ปี	21	22.34
20-30 ปี	20	21.28
20-30 ปี	33	35.11
รวม	94	100
ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	90	95.75
ประถมศึกษา	3	3.19
มัธยมศึกษา	1	1.06
รวม	94	100
สภาพการเรียนรู้ การพูดภาษาไทย	จำนวน	ร้อยละ
ได้บ้าง	49	52.13
ไม่ได้	45	47.87
รวม	94	100

การเขียนภาษาไทย		
ได้บ้าง	12	12.76
ไม่ได้	82	87.24
รวม	94	100
การอ่านภาษาไทย		
ได้บ้าง	10	10.64
ไม่ได้	84	89.36
รวม	94	100
การติดต่อสื่อสารภายในหมู่บ้าน		
	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาลีซอ	85	90.42
ภาษาพื้นเมืองเหนือ	7	7.45
ภาษาไทย	2	2.13
รวม	94	100
การติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอก		
	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาลีซอ	72	76.59
ภาษาพื้นเมืองเหนือ	14	14.70
ภาษาไทย	8	8.51
รวม	94	100
สมาชิกในครอบครัว		
	จำนวน	ร้อยละ
1-2 คน	8	8.51
3-4 คน	32	34.04
5-6 คน	37	39.36
7 คนขึ้นไป	17	18.09
รวม	94	100
รายได้ของสมาชิกในครอบครัว		
	จำนวน	ร้อยละ
1 คน	36	38.30
2 คน	41	43.62
3 คน	16	17.02
4 คน	1	1.06
รวม	94	100

สถานภาพในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าของบ้าน	54	57.46
ภรรยา	33	35.10
บุตร/ธิดา	3	3.19
ผู้อาศัย	4	4.25
รวม	94	100
อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรวม	57	60.64
รับจ้าง	33	35.10
ค้าขาย	2	2.13
เลี้ยงสัตว์	2	2.13
รวม	94	100
อาชีพรอง	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้างทั่วไป	78	82.98
ค้าขาย	1	1.06
ทอผ้า	1	1.06
เก็บของป่า	2	2.13
อื่น ๆ	12	12.77
รวม	94	100

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของประชากร จำนวน 94 ตัวอย่าง ผู้ที่มาให้การสัมภาษณ์ จำนวน 94 คน ตามจำนวนหลังคาเรือนมากน้อยตามลำดับดังนี้

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มาให้การสัมภาษณ์ จำนวน 94 ตัวอย่าง

เพศ เป็นเพศชาย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 57.45 เพศหญิงจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 42.55 คน

อายุ อายุมากที่สุด 50 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 35.11 รองลงมาอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 21.27 อายุ 31-40 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 22.34 และ 41-50 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 21.28

การศึกษา มากที่สุด ไม่ได้ศึกษา จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 95.75 รองลงมาชั้นประถมศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.19 และมีธยมศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.06

สภาพการเรียนรู้ การพูดภาษาไทย พูดได้บ้าง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 52.13 พูดไม่ได้ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 47.87 การเขียนภาษาไทย เขียนไม่ได้ จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 87.24 เขียนได้บ้าง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.76 การอ่านภาษาไทย อ่านไม่ได้ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 89.36 อ่านได้บ้าง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.64 การ

ติดต่อสื่อสารภายในหมู่บ้านมีการใช้ภาษาถิ่น จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 90.42 ภาษาพื้นเมืองเหนือ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.45 และภาษาไทย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.13 การติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอกหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ภาษาถิ่น จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 76.59 ภาษาพื้นเมืองเหนือ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.70 ภาษาไทย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.51

สมาชิกในครอบครัวมีจำนวนมากที่สุด 5-6 จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 39.36 รองลงมา 3-4 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 34.04 7 คนขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 18.09 และ 1-2 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.51 ในครัวเรือนมีจำนวนครอบครัวอยู่ มากที่สุด 1 ครอบครัว จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 91.49 จำนวน 2 ครอบครัวมี 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.45 และ 3 ครอบครัวมี 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.06

สมาชิกในครอบครัวมีรายได้ มากที่สุด 2 คน จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 43.62 สมาชิก 1 คน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 สมาชิก 3 คน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 17.02 และ 4 คน มี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.06

สถานภาพ แต่งงาน จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 73.40 หม้าย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.77 โสด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.51 หย่า จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.32

สถานภาพในครอบครัว เจ้าของบ้าน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 68.09 ภรรยา จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 24.47 ผู้อาศัย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.25 และบุตรธิดา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.19

อาชีพหลัก เกษตรกรรม จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 60.64 รับจ้าง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10 ค้าขายและเลี้ยงสัตว์อย่างละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.13

อาชีพรอง รับจ้างทั่วไป จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 82.98 อื่น ๆ (ปลูกข้าวโพด ผัก ทำไร่ ปลูกข้าว เลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.77 เก็บของป่า จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.13 ค้าขายและทอผ้ามีจำนวน 1 คน เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1.06 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า การให้สัมภาษณ์เพศชายกับเพศหญิงจะมีความแตกต่างกันน้อยมาก การเข้าร่วมกิจกรรมของหมู่บ้านของชาวเขาเผ่าลีซอส่วนมากเพศหญิงจะเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าผู้ชาย เช่นกรณีนี้เพศมีความแตกต่างกันไม่มากนัก อายุของประชากรมากที่สุด 50 ปีขึ้นไป

การศึกษานั้น ส่วนมากไม่ได้รับการศึกษา สภาพการเรียนรู้เนื่องจากบ้านแปกแซมอยู่ห่างไกลการคมนาคมก็ลำบาก การเรียนรู้ในด้านภาษาจะยังคงใช้ภาษาของตนเองเป็นหลักไม่ว่าด้านการพูด การเขียน การอ่าน เช่นเดียวกันการติดต่อสื่อสารกันภายในหมู่บ้านกับบุคคลภายนอก ส่วนใหญ่จะใช้ภาษาของตนเองเป็นหลักเช่นเดียวกัน ครอบครัวหรือประชากรในครอบครัวส่วนมากจะอยู่ที่ระดับ 3-6 คนขึ้นไป ส่วนจำนวนครัวเรือนในครอบครัวมากที่สุดมีเพียง 1 ครอบครัว รายได้ของสมาชิกในครอบครัวมากที่สุดจะมีจำนวน 2 คน สถานภาพของประชากรส่วนมากแต่งงานแล้ว และเป็นเจ้าของบ้านมากที่สุด จำนวน 54 คน อาชีพหลักคือการทำเกษตร อาชีพรองคือการรับจ้าง

จะเห็นได้จำนวนร้อยละที่พบในการศึกษาที่สูงที่สุดคือ การไม่ได้รับการศึกษา ซึ่งการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการที่จะพัฒนาประชากรของชาติและการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและเกิดความยั่งยืน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 1

สำหรับ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของ โครงการสถานีสาธิตและถ่ายทอดการเกษตร
ป่าไม้และสิ่งแวดล้อมและผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น
บ้านเปกแซม ตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

*****

ชื่อ/นามสกุล.....ผู้ให้สัมภาษณ์

ตำแหน่ง/หน้าที่.....

สถานที่ทำงาน.....

1. โครงการสาธิตฯ เริ่มดำเนินการเมื่อใด (จนท.) พ.ศ.....

2. วัตถุประสงค์ของโครงการฯ (จนท.) เพื่อ

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

ที่ตั้งโครงการ (จนท.).....

พื้นที่โครงการ(จนท.).....ไร่

หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ (จนท.) สำนัก.....

3. ในการดำเนินงานกับชาวบ้านโครงการสาธิตฯ ได้ดำเนินการสร้างความรู้ ความเข้าใจ

เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแก่ชาวบ้านอย่างไร

.....

.....

4. การที่จะให้ชาวบ้านช่วยอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ แหล่งน้ำได้มีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

5. โครงการสาธิตฯ ได้มีการถ่ายทอดความรู้การเกษตรเน้นเรื่องใดเป็นสำคัญ

6. การจ้างชาวบ้านให้ม้งานทำของโครงการสาธิตฯ มีการจ้างงานด้านใดบ้าง

- การปลูกพืชผัก เช่น.....

- การปลูกไม้ดอก เช่น.....

- การเลี้ยงสัตว์ เช่น.....
- ลักษณะการจ้างงาน รายวัน/รายเดือน.....
- อัตราค่าจ้าง ผู้ชาย/ผู้หญิง.....
- การจ่ายค่าจ้างรูปแบบใด.....
- มีการคัดเลือกชาวบ้านมาทำงานอย่างไร
- .....
- งานโครงการสาธิตฯ เริ่มจ้างชาวบ้านตั้งแต่เดือนไหนถึงเดือนไหน (เช่น เริ่มปลายฝนต้นหนาว ไปสัมพันธ์กับระยะเวลาการถางป่าเพื่อทำไร่ปลูกข้าวของชาวบ้านหรือไม่).....
- การจ้างงานในช่วงนี้มีเหตุผลอย่างไรหรือไม่
- .....
- การจ้างของโครงการสาธิตฯ มีการจ้างแต่ละครั้งมีแรงงานจำนวนเท่าใด .....คน
ค่าจ้าง/วัน/ คน .....บาท หรือค่าจ้าง/เดือน/คน.....บาท
- โครงการสาธิตฯ ได้ให้ความรู้แก่ชาวบ้านในเรื่องใดบ้าง. (การเกษตร ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ทัศนกรรมในครัวเรือน)
- .....
- ชาวบ้านได้นำความรู้ไปประยุกต์ปรับในความเป็นอยู่และประกอบอาชีพหรือไม่ อย่างไร
- .....
- ชาวบ้านนำผลผลิต (พืชผัก ไม้ดอก ฯลฯ) มาขายให้โครงการสาธิตฯหรือไม่ อย่างไร
- .....
- ชาวบ้านมีความพึงพอใจในงานที่ทำของโครงการสาธิตฯ หรือไม่ อย่างไร
- .....
- การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการสาธิตฯ ในแต่ละช่วงเวลา (เดือน/ปี) เป็นอย่างไร
- .....
- การปลูกป่า การทำแนวกันไฟ การป้องกันไฟป่า มีการจ้างแรงงานชาวบ้านหรือไม่ จ้างมากในเดือนใด
- .....
- ชาวบ้านทำงานได้ผลหรือไม่ เช่น แนวกันไฟ การดูแลป้องกันไฟป่า
- .....

- ภายหลังจากดำเนินงานของโครงการสาธิตฯ ในด้านป่าไม้ แหล่งน้ำ ฯลฯ ผลเป็นอย่างไรบ้าง เช่น ป่าต้นน้ำฟื้นตัว/ไม่ฟื้นตัว มีป่ามากขึ้น/ลดลง น้ำในลำห้วยไหลตลอดปีหรือมีปริมาณมากขึ้น /มีน้ำลดลงแห้งแล้งเป็นบางช่วงเดือนหรือปริมาณน้ำลดลง หรือไม่อย่างไร

- โครงการสาธิตฯ ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านมากน้อยเพียงใด

- การมีส่วนร่วมของชาวบ้านบางโครงการเป็นอย่างไร เช่น อาสาสมัครป้องกันไฟป่า หรือระดมแรงงานช่วยกันสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น (ฝายแม้ว)

7. โครงการสาธิตฯ คิดว่ามีปัญหาในการดำเนินการกับชาวบ้านในเรื่องใดที่สำคัญ ๆ

1) การสื่อสาร ความเข้าใจซึ่งกันและกัน

2) ความยากจน ขาดแคลนที่ดินทำกิน

3) สุขภาพอนามัย โรคภัยไข้เจ็บ

4) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

5) ยาเสพติด

6) การโยกย้ายถิ่นข้ามเขตแดน

7) การไม่มีสัญชาติของเขา

.....
.....

8) ความมั่นคงของประเทศ

.....
.....

8. ท่านคิดว่า ผลงานของโครงการสาธิตฯ ที่ดำเนินการมาแล้ว

1) สภาพความเป็นอยู่ของชาวบ้านอยู่ในสภาพใด (ดีขึ้นหรือไม่ดีขึ้น) อย่างไร

.....
.....

2) การบุกรุกโค่นถางป่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง เพราะเหตุใด

.....
.....

3) การจ้างงานของโครงการสาธิตฯ มีส่วนทำให้ชาวบ้านลดพฤติกรรมในการบุกรุกทำลายป่าหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

4) การจ้างงานของโครงการสาธิตฯ มีส่วนทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือไม่อย่างไร

.....
.....

5) สภาพของป่าเป็นอย่างไรบ้าง (ฟื้นตัว/ไม่ฟื้นตัว)

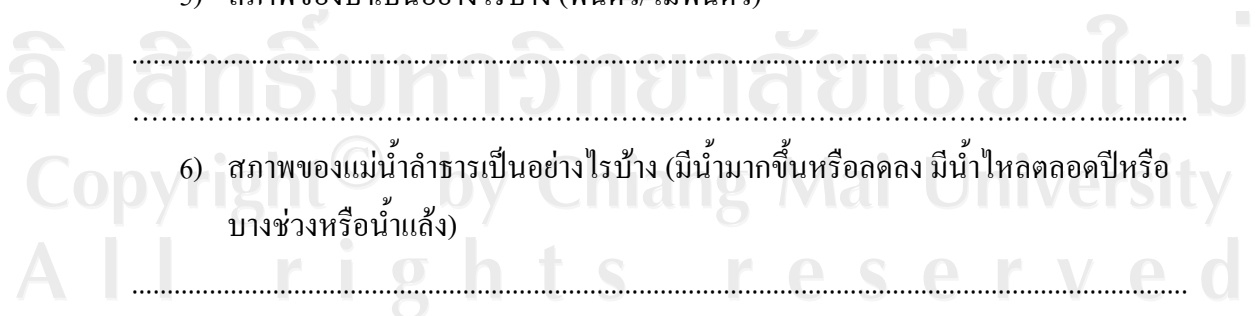
.....
.....

6) สภาพของแม่น้ำลำธารเป็นอย่างไรบ้าง (มีน้ำมากขึ้นหรือลดลง มีน้ำไหลตลอดปีหรือบางช่วงหรือน้ำแล้ง)

.....
.....

7) สภาพของดินในพื้นที่มีสภาพอย่างไร (การพังทลายของดินลดลงหรือเพิ่มขึ้น)

.....
.....

8) สภาพของสัตว์ป่าในพื้นที่เป็นอย่างไร (ลดลงหรือเพิ่มขึ้น)

.....
.....

9) ด้านสุขภาพของชาวบ้านเป็นอย่างไร (มีโรคภัยไข้เจ็บเพิ่มขึ้นหรือลดลง)

10) สภาพการติดยาเสพติดของชาวบ้านเป็นอย่างไร (เพิ่มขึ้นหรือลดลง)

.....
.....

11) การแพร่ระบาดของยาเสพติดเป็นอย่างไรบ้าง (เพิ่มขึ้นหรือลดลง)

.....
.....

12) หน่วยงานภาครัฐหน่วยงานอื่นและองค์กรส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมืออย่างไรหรือไม่

.....
.....

13) โครงการสาธิตฯ จะดำเนินการไปอีกเป็นระยะเวลานานเท่าใด

.....
.....

14) โครงการสาธิตฯ ได้แก้ปัญหาตรงเป้าหมายหรือไม่ เพราะอะไร

.....
.....

15) เคยมีความขัดแย้งระหว่างโครงการสาธิตฯ กับชาวบ้านในพื้นที่บ้างหรือไม่

.....
.....

9. ในพื้นที่หมู่บ้านแปกแฉมมีการเคลื่อนไหวของกลุ่มพ่อค้ายาเสพติดหรือไม่

.....
.....

10. ประชาชนในพื้นที่บ้านแปกแฉมมีผู้ติดยาเสพติดหรือไม่ ถ้ามีจำนวนประมาณเท่าใด

.....
.....

11. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 2

ประชาชนในพื้นที่บ้านแปกแซม ตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงใน ที่ท่านได้รับคำตอบจากการสัมภาษณ์

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 20 – 30 ปี 31 – 40 ปี 41 – 50 ปี 50 ปี ขึ้นไป
3. การศึกษาสูงสุด ไม่ได้ศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา
 อนุปริญญา/เทียบเท่า ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
4. สภาพการเรียนรู้หนังสือของท่าน
 การพูด พูดภาษาไทยได้บ้าง พูดไม่ได้
 การเขียน เขียนได้บ้าง เขียนไม่ได้
 การอ่าน อ่านได้บ้าง
5. การติดต่อสื่อสารภายในหมู่บ้านใช้ภาษา ลีซอ พื้นเมือง ไทย
6. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอกหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ภาษา
 ลีซอ พื้นเมือง ไทย
7. สมาชิกในครอบครัวมีจำนวน 1-2 คน 3-4 คน
 5-6 คน 7 คนขึ้นไป
8. ในครัวเรือนมีจำนวนครอบครัวอยู่ 1 ครอบครัว 2 ครอบครัว 3 ครอบครัว
9. สมาชิกในครอบครัวที่มีรายได้จำนวน 1 คน 2 คน 3 คน 4 คน
10. รายได้ของครอบครัว ไม่ถึง 1,000 บาท 1,000 – 2,000 บาท
 3,001 – 4,000 บาท 4,001 – 5,000 บาท 5,001 บาท ขึ้นไป
11. สถานภาพ โสด แต่งงาน หย่า หม้าย
12. สถานภาพในครอบครัว เจ้าของบ้าน ภรรยา บุตรธิดา ญาติ ผู้อาศัย
13. อาชีพหลัก เกษตรกรรม (ทำไร่ ปลูกข้าว ข้าวโพด) รับจ้าง ค้าขาย
 เลี้ยงสัตว์ อื่น ๆ (ระบุ).....
14. อาชีพรอง รับจ้างทั่วไป ค้าขาย ทอผ้า
 เก็บของป่า อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 วิธีชีวิตสภาพความเป็นอยู่ประชากรในหมู่บ้าน

ขอให้ทำเครื่องหมาย / ลงใน ที่ท่านได้รับคำตอบจากการสัมภาษณ์

ประวัติการตั้งถิ่นฐานของหมู่บ้าน

1. ท่านเข้ามาอาศัยตั้งบ้านเรือนอยู่ในหมู่บ้านนี้มานาน 1 ปี 2 ปี
 3 ปี 4 ปี มากกว่า 5 ปี
2. ก่อนที่ท่านมาอยู่ที่หมู่บ้านนี้ท่านอาศัยอยู่ที่ใดมาก่อน
 หมู่บ้านอื่น ประเทศเพื่อนบ้าน
3. สาเหตุที่เข้ามาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านนี้
 ต้องการที่พักอาศัย ต้องการที่ทำกิน ทั้งสองอย่าง
4. เมื่อท่านเข้ามาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านนี้สภาพพื้นที่ของหมู่บ้านและพื้นที่รอบหมู่บ้านมีสภาพ
พื้นที่ทำกิน สภาพดีอุดมสมบูรณ์ สภาพดีปานกลาง ไม่ดีแห้งแล้ง
แหล่งน้ำ มีน้ำมาก มีน้ำปานกลาง มีน้ำน้อย แห้งแล้ง
5. ท่านเข้ามาอาศัยอยู่ที่หมู่บ้านนี้ก่อนหรือหลังกลุ่มเงินฮ่อ ก่อน หลัง
6. สภาพพื้นที่ป่าไม้ สัตว์ป่า แหล่งน้ำ ในรอบ ๆ พื้นที่ที่ท่านอาศัยอยู่
 อุดมสมบูรณ์ ปานกลาง ไม่อุดมสมบูรณ์
7. ลำห้วยที่หมู่บ้านใช้ประโยชน์มีจำนวน.....ลำห้วย
- ชื่อลำห้วย.....ชื่อลำห้วย.....
- ชื่อลำห้วย.....ชื่อลำห้วย.....

การใช้ประโยชน์จากที่ดิน

8. ครอบครัวยุคของท่านประกอบอาชีพ
 เกษตรกรรม (ทำไร่ ปลูกข้าว ข้าวโพด พืชผักต่าง ๆ) เลี้ยงสัตว์
 รับจ้าง อื่น ๆ.....
9. การใช้ที่ดินในการเกษตร ปลูกข้าว พืชไร่ เลี้ยงสัตว์
 อื่น ๆ..... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
10. ผลผลิตทางการเกษตรนำไป เลี้ยงครอบครัว ขาย
11. ตามข้อ 10 นำไปขายได้ครั้งละ.....บาท
 ไม่ถึง 1,000 บาท 1,000 – 2,000 บาท
 2,000 – 3,000 บาท มากกว่า 3,000 บาท
12. ครอบครัวยุคของท่านทำการเกษตรพื้นที่กี่ไร่/ต่อปี (ไร่ถาวร)
 1-2 ไร่ 2-3 ไร่ 3-4 ไร่ มากกว่า 4 ไร่

13. ในปัจจุบันที่ดินทำการเกษตรของท่านอยู่ห่างจากที่พักอาศัยประมาณ
 500 เมตร   1 กม.   2 กม.   มากกว่า 2 กม.
14. การทำการเกษตรของท่านใช้พื้นที่เก่าหรือใช้พื้นที่ที่ได้ทำการแผ้วถางใหม่
 ใช้พื้นที่เก่า   ใช้พื้นที่ใหม่
15. การถางป่าใหม่ของชาวบ้านจะเริ่มในเดือนใด เดือน.....
16. การเผาป่า/หญ้าในพื้นที่ทำการถางไว้ในเดือนใด เดือน.....
17. การเริ่มเพาะปลูกพืชเกษตรกรรมในเดือนใด เดือน.....
18. การเก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือนใด เดือน.....
19. นอกจากการปลูกข้าวแล้วท่านปลูกพืชผักอะไรบ้าง
 ข้าวโพด พืชผักต่าง ๆ .....
20. พืชผักที่ได้จากการปลูกท่านใช้เป็น อาหารสำหรับครอบครัว   จำหน่าย
21. การปลูกข้าวแต่ละครั้งได้ประมาณ.....ถึง สามารถเลี้ยงคนในครอบครัวได้ประมาณ
 1 - 2 เดือน   2-3 เดือน   3-4 เดือน   4-5 เดือน   มากกว่า 5 เดือน
22. เมื่อข้าวที่ท่านได้เพาะปลูกหมดท่านหาซื้อจากที่ใด
 ร้านค้าภายในหมู่บ้าน   ร้านค้าจากหมู่บ้านอื่น   ตลาดจากชุมชนใหญ่
23. จากข้อ 22 ท่านนำรายได้ที่หามาจากแห่งใดนำไปซื้อข้าวมาบริโภคสำหรับครอบครัว
 รับจ้าง   ขายผลผลิตทางการเกษตร
 ขายของป่า   ขายสัตว์เลี้ยง   ขายผลิตภัณฑ์จากการตัด/ทอผ้า
24. ปฏิทินการเกษตรของชาวเขาเผ่าลีซอ

เดือน	กิจกรรมในการใช้ประโยชน์จากที่ดินในรอบปี
มกราคม	
กุมภาพันธ์	
มีนาคม	
เมษายน	
พฤษภาคม	
มิถุนายน	
กรกฎาคม	
สิงหาคม	
กันยายน	
ตุลาคม	
พฤศจิกายน	
ธันวาคม	

25. ครอบครัวยุคของท่านได้เลี้ยงสัตว์หรือไม่ เลี้ยง ไม่เลี้ยง
26. ถ้ามีการเลี้ยงสัตว์ครอบครัวยุคของท่านเลี้ยงอะไร
 หมู เป็ด ไก่ วัว
 ควาย ม้า อื่น ๆ.....
27. ท่านเลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อประโยชน์
 เป็นอาหาร ขายเป็น ใช้แรงงาน
28. ครอบครัวยุคของท่านมีรายได้จากอะไรบ้าง
 ขายผลผลิตทางการเกษตร ขายผลิตภัณฑ์จากการถัก/ทอผ้า
 ขายของป่า รับจ้าง ขายสัตว์เลี้ยง
29. แหล่งรายได้จากการรับจ้างจาก
 รับจ้างในหมู่บ้าน รับจ้างจากโครงการสาธิตฯ รับจ้างจากโครงการป่าไม้
30. รายได้จากการรับจ้างต่อวัน/ต่อเดือน เท่าใด
 50 – 100 บาท/วัน 80-100 บาท/วัน 80 -120 บาท/วัน
 100 – 150 บาท/วัน 1,000 – 1,500 บาท/เดือน 1,500 – 2,000 บาท/เดือน
 2,000 – 2,500 บาท/เดือน 2,500 – 3,000 บาท/เดือน มากกว่า 3,000 บาท
31. การจ้างงานในโครงการสาธิตฯ ท่านได้เข้าไปรับจ้างทำงานหรือไม่
 รับจ้าง ไม่รับจ้าง
32. ท่านเข้าไปรับจ้างในโครงการสาธิตฯท่านทำงานในด้านใด
 ปลุกพืชผัก ปลุกดอกไม้
 เลี้ยงสัตว์ ทำงานไร่/แปลงและโรงเรือน
 มีหน้าที่หลายด้านแล้วแต่จะมีการมอบหมายงานในแต่ละวันหมุนเวียนกันไป
33. ท่านรับจ้างในโครงการป่าไม้ ท่านมีหน้าที่อะไรบ้าง
 ปลูกป่า ทำฝาย ทำแนวกันไฟ
 อาสาสมัครดูแลไฟฟ้า อื่น ๆ .....(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
34. รายได้ที่ได้จากการรับจ้างเพียงพอต่อความเป็นอยู่ในครอบครัวหรือไม่
 เพียงพอ ไม่เพียงพอ
35. รายได้ที่ได้จากการรับจ้างท่านนำไปใช้จ่ายในด้านใดบ้าง
 ซื้อสิ่งของบริโภค ซื้อเครื่องอุปโภค ใช้นี้
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

36. โครงการฯต่าง ๆ ได้จ้างท่านหรือสมาชิกในครอบครัว เป็นเวลากี่เดือน
- 1 เดือน   2 เดือน/ครั้ง   3 เดือน/ครั้ง   มากกว่า 4 เดือน
- ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร โครงการว่าจะมีการจ้างเท่าใดไม่แน่นอน
37. ลักษณะของการจ้าง
- การจ้างชั่วคราวรายวัน   การจ้างชั่วคราวรายเดือน   การจ้างชั่วคราวรายปี
- เป็นการจ้างแบบเหมาจ่าย   การจ้างประจำรายเดือน   การจ้างประจำรายปี
38. สมาชิกครอบครัวของท่านทำงานรับจ้างในโครงการสาขาฯ .....คน โครงการป่าไม้.....คน
39. การจ่ายเงินค่าจ้างทางโครงการฯ จ่ายเป็น
- รายวัน   รายสัปดาห์   รายเดือน
40. การจ่ายเงินค่าจ้างตรงกับเวลาที่ที่ทางโครงการกำหนดหรือไม่
- ตรง   ไม่ตรง
41. ตามข้อ 40 ถ้าไม่ตรงรอนาน
- 10 วัน   15 วัน   1 เดือน   มากกว่า 1 เดือน
42. ในรอบ 1 ปี ได้มีการทำการเกษตรในพื้นที่
- 1 ครั้ง   2 ครั้ง   มากกว่า 2 ครั้ง
43. ท่านมีรายได้ที่นำมาเลี้ยงครอบครัวทางอื่นหรือไม่   มี   ไม่มี
44. สมาชิกครอบครัวของท่านไปทำงานที่อื่นหรือไม่   มี   ไม่มี
45. สมาชิกครอบครัวของท่านไปทำงานที่อื่น   ในตัวเมืองเชียงใหม่   ต่างจังหวัด
46. โครงการสาขาฯ ช่วยให้ครอบครัวของท่านมีความเป็นอยู่   ดีขึ้น   ไม่ดีขึ้น
47. ท่านมีความต้องการพื้นที่ในการทำการเกษตรเพิ่มหรือไม่   ต้องการ   ไม่ต้องการ
48. ถ้าท่านมีที่ดินเพิ่มขึ้นจะทำให้มีความเป็นอยู่   ดีขึ้น   ไม่ดีขึ้น
49. ที่ดินทำการเกษตรของท่านได้ทำมากี่ปี   1 ปี   2 ปี
- 3 ปี   มากกว่า 3 ปี
50. การเข้าไปรับจ้างทำงานในโครงการฯต้องใช้เอกสารใดประกอบหรือไม่
- ใช้ คือ.....   ไม่ใช่
51. ในหมู่บ้านมีผู้ติดยาเสพติดหรือไม่   มี   ไม่มี
52. มีคนต่างถิ่นหรือคนนอกพื้นที่มีการย้ายเข้ามาอยู่ในหมู่บ้าน   มี   ไม่มี
53. ท่านมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาสภาพความเป็นอยู่ของหมู่บ้าน
- .....
- .....

ตอนที่ 3 ความเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม

ขอให้ทำเครื่องหมาย / ลงใน ที่ท่านได้รับคำตอบจากการสัมภาษณ์

โครงการสาธิตฯ ตามพระราชดำริ

1. โครงการสาธิตฯ มีการทดลองและส่งเสริมปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ มีการฟื้นฟูป่าต้นน้ำหรือไม่
 มีการฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ไม่มีการฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ยังมีการตัดไม้ทำลายป่า
2. จากโครงการสาธิตฯ ทำให้ มีการจ้างงาน มีการฝึกอบรม อื่น ๆ
3. โครงการสาธิตฯ ทำให้สภาพแวดล้อมเป็นอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ป่าฟื้นตัว น้ำในลำห้วยเพิ่มขึ้น แม่น้ำลำธารมีน้ำไหลตลอดปี
 เกิดความแห้งแล้ง ยังมีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า
 อื่น ๆ (ระบุ)..... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
4. โครงการสาธิตฯ ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน
 เพิ่มขึ้น เพราะ.....
 ลดลง.....
5. โครงการสาธิตฯ ทำให้ชาวบ้าน
 ลดพื้นที่ทำกิน มีการบุกรุกทำลายป่าเพื่อเพิ่มที่ทำกิน
6. โครงการสาธิตฯ ทำให้ ลดการถางป่าและเผาป่า เพิ่มการถางป่าและเผาป่า
7. สภาพของป่าไม้ในพื้นที่ท่านคิดว่า ป่าฟื้นตัวเพิ่มมากขึ้น ป่าไม้ลดลง
8. การบุกรุกตัดไม้ทำลายป่าเพื่อต้องการพื้นที่ทำกิน ใช่ ไม่ใช่
9. การบุกรุกตัดไม้ทำลายป่าเป็นการกระทำของคนในหมู่บ้าน ใช่ ไม่ใช่
10. คนในหมู่บ้านมีความต้องการพื้นที่ทำกิน เพิ่ม ไม่เพิ่มขึ้น
11. โครงการสาธิตฯ ที่อยู่ในพื้นที่ทำให้การบุกรุกพื้นที่ป่า เพิ่มขึ้น ลดลง
12. น้ำที่ใช้ในหมู่บ้านนำมาจากที่ใด น้ำจากลำห้วย น้ำจากบ่อบาดาล
 น้ำประปาหมู่บ้าน อื่น ๆ (ระบุ).....
13. สภาพน้ำในพื้นที่หมู่บ้านอยู่ในสภาพ พอใช้ ไม่พอใช้
14. เปรียบเทียบสภาพน้ำในลำห้วยปีที่ผ่านมา น้ำมากขึ้น น้ำลดน้อยลง
15. น้ำที่ทำการเกษตรมาจาก ลำห้วย บ่อบาดาล น้ำฝน อื่น ๆ
16. การจัดการเรื่องน้ำมีหน่วยงานใดเข้ามาช่วยเหลือ โครงการหลวงฯ อบต.
 อำเภอ อื่น ๆ.....
17. การที่มีหน่วยงานโครงการสาธิตฯ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม
 มี ไม่มี

18. โครงการสาธิตฯ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม
- ดี ไม่ดี
19. โครงการสาธิตฯ ได้ช่วยให้ความเป็นอยู่ของครอบครัวท่าน
- ดีขึ้น ปานกลาง ไม่ดีขึ้น
20. โครงการสาธิตฯ มีส่วนทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของพื้นที่
- มี ไม่มี
21. ตามข้อ 20 เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางใด
- ดีขึ้น ไม่ดีขึ้น ไม่เปลี่ยนแปลง
22. ตามข้อ 21 การเปลี่ยนแปลง มาก ปานกลาง น้อย
23. ท่านพบว่าในพื้นที่บริเวณรอบ ๆ หมู่บ้านมีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า
- มี ไม่มี
24. ท่านพบว่าในพื้นที่ได้มีการบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อทำที่ทำกินหรือเลี้ยงสัตว์
- มี ไม่มี
25. การเผาป่าในฤดูแล้งรอบ ๆ บริเวณพื้นที่หมู่บ้าน
- มี ทุกปี มี ไม่ทุกปี ไม่มี
26. ผู้นำหมู่บ้านมีบทบาทและให้ความช่วยเหลือด้านความเป็นอยู่ของลูกบ้าน
- ดี ปานกลาง ไม่ดี
27. หมู่บ้านของท่านมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นดูแลป่าต้นน้ำ ลำธารอย่างไรบ้าง (เช่น การเช่น ไหว้ผีเจ้าเมือง (อะป่าหฺมูอิ) ป่าหัวน้ำ ชาวลีซอเชื่อว่า ป่าต้นน้ำ สมุนไพร น้ำในลำห้วย ของป่า เป็นทรัพยากรของผี ต้องบวงสรวงขออนุญาตจากผีก่อน ชาวลีซอดูแลป่าใช้ภูมิปัญญาอะไรบ้าง
- .....
- .....
28. ชาวบ้านมีการรวมกลุ่มร่วมมือดูแลจัดการทรัพยากรธรรมชาติกันอย่างไรบ้าง
- .....
- .....
29. หากการปลูกข้าว ไม่พอกิน ท่านจะอย่างไร
- .....
- .....

30. ท่านมีข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาของการบุกรุกทำลายป่าอย่างไรบ้าง

.....
.....

31. ท่านมีข้อเสนอแนะในการจัดการปัญหาน้ำในลำห้วย

.....
.....

32. ตามที่โครงการหลวงฯ ได้เข้ามาช่วยเหลือราษฎรในหมู่บ้าน ท่านต้องการให้มีการช่วยเหลือเพิ่มเติมในด้านใดบ้าง

.....
.....

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ภาคผนวก ง
บรรยายสรุป
องค์การบริหารส่วนตำบลเปียงหลวง
ปี พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์โดย Chiang Mai University

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลเปียงหลวง
อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

วิสัยทัศน์การพัฒนา

“พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ส่งเสริมการศึกษา ส่งเสริมเศรษฐกิจตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
สร้างอาชีพ สืบสานวัฒนธรรมประเพณี ร่วมฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม”

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. สภาพทั่วไป

1.1 ลักษณะที่ตั้ง / สภาพภูมิประเทศ

ที่ตั้ง ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเปียงหลวง ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านใหม่มะกายซอน ตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเวียงแหง ระยะทาง 16 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ระยะทาง 176 กิโลเมตร

สภาพภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับกับพื้นที่ราบระหว่างเชิงเขา

1.2 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อประเทศพม่า	
ทิศตะวันออก	ติดต่อตำบลเมืองนะ	อำเภอเชียงดาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อตำบลแสนไห	อำเภอเวียงแหง
ทิศใต้	ติดต่อตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง	

1.3 เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลเปียงหลวง แบ่งพื้นที่ในเขตการปกครองออกเป็น 6 หมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่ที่ 1 บ้านเปียงหลวง มีหมู่บ้านบริวาร คือ ชุมชนคนจีน และชุมชนบ้านหลักแตง
- หมู่ที่ 2 บ้านจอง มีหมู่บ้านบริวาร คือ ชุมชนบ้านปากกล้วย
- หมู่ที่ 3 บ้านใหม่มะกายซอน
- หมู่ที่ 4 บ้านม่วงเครือ
- หมู่ที่ 5 บ้านห้วยไคร้ มีหมู่บ้านบริวาร คือ ชุมชนบ้านห้วยไคร้ใหม่ และชุมชนบ้านห้วยลึก
- หมู่ที่ 6 บ้านเป็กแซม มีหมู่บ้านบริวาร คือ ชุมชนบ้านหินแตว

2. ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเปียงหลวง

2.1 จำนวนประชากร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	ประชากร (ชาย)	ประชากร (หญิง)	รวม
1	บ้านเปียงหลวง	2,186	5,685	5,439	11,124
2	บ้านจอง	390	865	777	1,642
3	บ้านใหม่มะกายซอน	332	617	565	1,182
4	บ้านม่วงเครือ	216	446	386	832
5	บ้านห้วยไคร้	477	950	903	1,853
6	บ้านแปกแซม	94	279	227	506
รวม		3,695	8,842	8,297	17,139
ประชากร เมื่อปี 2549		3,695	8,724	8,197	16,921

*ข้อมูลตามทะเบียนราษฎร ณ เดือนกันยายน 2550

2.2 ท้องถิ่นอื่นในตำบล

- จำนวนเทศบาล - แห่ง
- จำนวนสุขาภิบาล - แห่ง

2.3 สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่ ทำสวน
อาชีพรอง รับจ้าง

การพาณิชย์กรรมและบริการ

- ปั้มน้ำมันตลอด 12 แห่ง
- ตลาดสด 3 แห่ง
- โรงสี 11 แห่ง
- เกสเฮ้าท์ 1 แห่ง

2.4 สภาพทางสังคม

ประชากรตำบลเปียงหลวง ทั้งหมด 3,695 ครัวเรือน แยกเป็นชาย 8,724 คน หญิง 8,197 คน ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ เท่ากับ 112.05 คนต่อตารางกิโลเมตร

ประชากรมีหลากหลายทางเชื้อชาติ ประกอบด้วย ชนพื้นเมือง ไทใหญ่ จีน ลีซอ มูเซอ ฯลฯ

2.5 การศึกษา

การศึกษาของตำบลเปียงหลวง จำแนกตามประเภทของระดับการศึกษา ดังต่อไปนี้

ที่	ประเภท	จำนวน (แห่ง)	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวน ครูผู้สอน (คน)	หน่วยงานที่สังกัด
1	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อน วัยเรียน	7	546	18	อบต.เปียงหลวง
2	ระดับก่อนปฐมศึกษา	4	329	11	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา เขต 3
3	ระดับประถมศึกษา	4	1,856	48	”
4	ระดับมัธยมศึกษา	1	289	7	”
5	ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาว ไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง	2	220	4	กรมการศึกษานอก โรงเรียน
6	โรงเรียนจีน	1	710	22	-

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน จำนวน 7 แห่ง คือ

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.เปียงหลวง ม.1
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์วัดฟ้าเวียงอินทร์ ม.1
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านจอง ม.2
- ศูนย์พัฒนาเด็กบ้านใหม่มะกายอน ม.3
- ศูนย์พัฒนาเด็กบ้านม่วงเครือ ม.4
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กห้วยไคร้ ม.5
- ศูนย์พัฒนาเด็กบ้านแปกแซม ม.6

ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา จำนวน 4 แห่ง คือ

- โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ ผู้บริหารสถานศึกษา นายสมบุญรณ์ อัฐประสงค์
- โรงเรียนบ้านเปียงหลวง ผู้บริหารสถานศึกษา นายชูศักดิ์ เนียมทอง
- โรงเรียนบ้านจอง ผู้บริหารสถานศึกษา นายสวัสดิ์ ก้อนคำ
- โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ - -

ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 1 แห่ง คือ

- โรงเรียนบ้านเปียงหลวง ผู้บริหารสถานศึกษา นายชูศักดิ์ เนียมทอง

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง จำนวน 2 แห่ง คือ

- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนบ้านหินแดง
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนบ้านแปกแซม

โรงเรียนจีน จำนวน 1 แห่ง คือ

- โรงเรียนจีนกวางหัวบ้านเปียงหลวง

2.6 ศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

ศาสนา ประชากรของตำบลเปียงหลวงส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 99 ศาสนาอื่น ร้อยละ 1 คือศาสนาคริสต์ การนับถือผีบรรพบุรุษ และการนับถือตามประเพณีชนเผ่า

ศาสนสถานในพื้นที่ ได้แก่ วัด ศาลเจ้า โบสถ์คริสต์

- วัด/สำนักสงฆ์ จำนวน 7 แห่ง คือ

วัดฟ้าเวียงอินทร์

วัดบ้านเปียงหลวง

วัดบ้านหมากกายขอนแก่น

วัดบ้านหนองกอกคำ

วัดบ้านม่วงเครือ

วัดบ้านห้วยไคร้

วัดจีนวัดลุ่มย์

- ศาลเจ้า จำนวน 1 แห่ง (ศาลเจ้าเงิน)

- โบสถ์ จำนวน 5 แห่ง

วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ตำบลเปียงหลวงประกอบด้วยชนเผ่าหลากหลายชนเผ่า ทำให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นในการเกี่ยวกระหว่งประเพณีเพื่อการสานต่อและสืบทอดให้คงอยู่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

วัฒนธรรมและประเพณีไทใหญ่ เช่น ปอยส่างลอง คำหัวผู้เผ่า สงกรานต์ ไก่วัปอยหางน้ำ ไก่วัปอยเทียน

วัฒนธรรมและประเพณีชาวจีน เช่น ครุฑจีน ไหว้เจ้าแม่กวนอิม ไหว้ศาลเจ้าเงินทองสารทจีน

วัฒนธรรมและประเพณีชนเผ่าลีซอ มูเซอ เช่น ปีใหม่ลีซอ การไหว้ผีบรรพบุรุษ

วัฒนธรรมและประเพณีชนพื้นเมืองล้านนา เช่น ลอยกระทงยี่เป็ง ปีใหม่เมืองเข้าพรรษา ออกพรรษา

2.7 สาธารณสุข

- สถานีอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน 2 แห่ง
สถานีอนามัยบ้านเปียงหลวง – สถานีอนามัยบ้านจอง
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 4 คน
- อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 176 คน
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ 86.86

2.8 กีฬาและนันทนาการ

- สนามกีฬาเอนกประสงค์	จำนวน	9	แห่ง
- สนามฟุตบอล	จำนวน	2	แห่ง
- สนามเปตอง	จำนวน	3	แห่ง
- สนามเด็กเล่น	จำนวน	7	แห่ง
- สวนสาธารณะ	จำนวน	2	แห่ง

2.9 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- รถดับเพลิง ขนาดบรรจุน้ำได้ 6,000 ลิตร	จำนวน	1	คัน
- รถกระเช้าเอนกประสงค์	จำนวน	1	คัน
- พนักงานดับเพลิง	จำนวน	1	คน
- อาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	จำนวน	7	คน

2.10 โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม มีถนนลาดยาง จำนวน 1 สาย คือถนนลาดยางสายบ้านจอง – หลักแต่ง ระยะทางยาว 9.50 กิโลเมตร นอกจากนั้น เป็นถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่และถนนคอนกรีตเสริม เหล็กภายในหมู่บ้าน และถนนดินลูกรัง

การไปรษณีย์และโทรคมนาคม ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข 1 แห่ง

การไฟฟ้า หมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึงจำนวน 5 หมู่บ้าน คือหมู่ที่ 1-5 ส่วนหมู่ที่ 6 บ้าน

แปกแซมยังไม่มีไฟฟ้าใช้ คราวเรือนส่วนใหญ่ใช้ไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และมีบางครัวเรือน ในหมู่ที่ 1-5 ที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ เนื่องจากมีการขยายครัวเรือนไปอยู่นอกเขตขยายไฟฟ้า

2.11 แหล่งน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- ลำน้ำ ลำห้วย จำนวน 15 สาย
- บึง หนองและอื่นๆ จำนวน 5 แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝ่าย	จำนวน	7	แห่ง
- บ่อน้ำตื้น	จำนวน	700	แห่ง
- บ่อโยก	จำนวน	6	แห่ง
- อ่างเก็บน้ำ	จำนวน	1	แห่ง

ทรัพยากรธรรมชาติ

- มีแร่ลิกไนท์
- ป่าไม้

สภาพภูมิอากาศ

ตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่บนพื้นที่สูง มีภูเขาล้อมรอบ สภาพภูมิอากาศทั่วไป มีลักษณะหนาวเย็น และชื้น

สิ่งแวดล้อม

- ปริมาณการเกิดขยะในพื้นที่ประมาณ 1,000 กิโลกรัมต่อวัน สามารถจัดเก็บขยะและกำจัดขยะได้ 1,000 กิโลกรัมต่อวัน (บริการจัดเก็บขยะวันเว้นวัน)
- รถยนต์ที่ใช้จัดเก็บขยะ จำนวน 1 คัน
- พนักงานขับรถและพนักงานจัดเก็บขยะ จำนวน 4 คน
- กำจัดขยะโดยวิธีฝังกลบ

2.12 ศักยภาพภายในตำบล

1) ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล

(1) คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเปียงหลวง

นายรัตน์	มูห์ลิ่ง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเปียงหลวง
นางสาวมณีนรัตน์	เจ้ายอด	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเปียงหลวง

(2) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเปียงหลวง

นายอนุสรณ์	คำอ้าย	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเปียงหลวง	
นายการุณ	สว่าง	รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเปียงหลวง	
นายจ๋ามละ	สุแสง	สมาชิกสภาฯ	ม.1
นางบัวหอม	มันคง	สมาชิกสภาฯ	ม.1
นายอำนาจ	จองเจน	สมาชิกสภาฯ	ม.2
นางอำพร	ใจดิบ	สมาชิกสภาฯ	ม.3

นายสมบุญ	ปัญญาอุต	สมาชิกสภาฯ	ม.4
นายคำป็น	สุณะ	สมาชิกสภาฯ	ม.4
นายหลาว	ตั้งแก	สมาชิกสภาฯ	ม.5
นายธงนั้น	มันคง	สมาชิกสภาฯ	ม.5
นายสมชาย	แจ่ม	สมาชิกสภาฯ	ม.6
นายอำนาจ	หลีเจียะ	สมาชิกสภาฯ	ม.6

(3) บุคลากร (พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง) จำนวน 63 คน

สำนักปลัด จำนวน 47 คน ประกอบด้วย

นางจันทนา	ทิพย์กาญจนกุล	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
นางสาวพัชรินทร์	บุญคุ้ม	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางศรีพลอย	เพชรหว่าโจ๊ะ	นักพัฒนาชุมชน
นางสาวกัลยาณี	โกวิทแสงทอง	นักวิชาการเกษตร
นายศรีไพร	เปงยาวงษ์	ผู้ช่วยนักวิชาการเกษตร
นางศิริพร	วงศ์จำปา	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ
นางสาวสุภาวณี	สันนิลา	ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา
นางสาวนฤมล	ไทรตระกุล	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
นายทองคำ	ทองเซ	พนักงานขับรถ
นายไพบูลย์	วงศ์จำปา	พนักงานดับเพลิง
นายสมจิตร	ตันเหนือ	ภารโรง
นางสุมาลี	ราหมัน	คนงานทั่วไป
นายสมศักดิ์	ชุ่มเต็ม	ยาม
ผู้ช่วยครูผู้ดูแลและเด็กอนุบาลและปฐมวัย		จำนวน 33 คน

ส่วนการคลัง จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

นางสายน้ำผึ้ง	แปงศรี	หัวหน้าส่วนการคลัง
นางสาวอรุณี	แก้วมูล	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
นางสาวประภาพร	จำปา	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
นางกัลยาณี	ทรตัน	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้
นางเรียง	เปงยาวงษ์	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่พัสดุ

ส่วนโยธา	จำนวน 2 คน	ประกอบด้วย
ว่าง		หัวหน้าส่วนโยธา
นายนิพนธ์	พูนนุ	ผู้ช่วยช่างโยธา
นายเจษฎา	สุวรรณเลิศ	ผู้ช่วยช่างโยธา

(4) ระดับการศึกษาของบุคลากร

มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา	จำนวน	37	คน
ปริญญาตรี	จำนวน	17	คน
สูงกว่าปริญญาตรี	จำนวน	-	คน

(5) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ประจำปีงบประมาณ 2550	จำนวนเงิน	52,747,747.00	บาท	แยกเป็น
- รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง	จำนวนเงิน	425,205.49	บาท	
- รายได้ที่ส่วนราชการต่าง ๆ จัดเก็บให้	จำนวนเงิน	23,310,166.00	บาท	
- เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	จำนวนเงิน	23,310,166.00	บาท	
- เงินสำรองรายรับปี 2549	จำนวนเงิน	5,131,500.00	บาท	

2.13 ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

1) การรวมกลุ่มของประชาชน จำนวน 19 กลุ่ม คือ

- กลุ่มอาชีพ 14 กลุ่ม
- กลุ่มออมทรัพย์ 5 กลุ่ม

2) จุดเด่นของพื้นที่

- พื้นที่ของตำบลเปียงหลวงมีแนวเขตติดต่อกับประเทศพม่า เหมาะแก่การค้าขายชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนบริเวณช่องหลักแตง บ้านเปียงหลวง หมู่ที่ 1 ซึ่งราษฎรที่อาศัยอยู่ตรงข้ามชายแดนต้องอาศัยสินค้าอุปโภค - บริโภคจากฝั่งไทย

- เป็นสถานที่ตั้งของสถานีสาริตและถ่ายทอดการเกษตร ป่าไม้ สิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระราชินีนาถ สามารถพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาเรียนรู้และวิจัย ด้านการเกษตร ป่าไม้ สิ่งแวดล้อม สำหรับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป

- การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ค่อนข้างสมบูรณ์ และอากาศบริสุทธิ์ มีน้ำตกแม่แดง ถ้า มีขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวไทยภูเขา เผ่ามูเซอ ลีซอ ชาวไทย

ใหญ่ ชาวจีน และมีโบราณสถาน เช่น วัดฟ้าเวียงอินทร์ บริเวณช่องหลักแต่งบ้านเปียงหลวง เหมาะแก่การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรมชนเผ่า

- มีแหล่งแร่ถ่านหินลิกไนต์ ที่คุณภาพดีสามารถนำมาพัฒนาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3) สถานที่ท่องเที่ยวของตำบลเปียงหลวง

- วัดฟ้าเวียงอินทร์ วัดเก่าแก่ในลัทธิมหานิกาย ตั้งอยู่คร่อมเขตแดนระหว่างชุมชนไทใหญ่หลักแต่งของประเทศไทยกับปางก่าก้อรัฐฉาน ประเทศเมียนมาร์ที่ตั้งของวัดเป็นเนินเขาสองลูก เนินเขาทางฝั่งไทยเป็นที่ตั้งของพระเจดีย์ “มารชินะเจดีย์” ลักษณะเป็นเจดีย์แบบสถาปัตยกรรมไทใหญ่

- วัดลี้มยี่ เป็นศาสนสถานของชาวจีนฮ่อ ชาวไทใหญ่ และคนพื้นเมือง ตัววัดเป็นสถาปัตยกรรมจีน ในวิหารมีพระพุทธรูปและรูปปั้นขนาดใหญ่ของพระโพธิสัตว์กวนอิม และรูปปั้นต่าง ๆ ตามความเชื่อของคนจีน

- จุดชมวิวน้ำตกเจ้าเงินทอง หรือศาลเจ้าค้อยม้งกร ตั้งอยู่บนภูเขาด้านหลังอ่างเก็บน้ำห้วยอึ่งจ้ง ภายในมีศาลเจ้า รูปปั้นของเทพเจ้าและรูปวาดเรื่องราวเกี่ยวกับเทพเจ้าของจีน เมื่อมองลงมาจากยอดเขาจะเห็นภาพมุมกว้างของบ้านเปียงหลวงทั้งหมด

- สถานีสาธิตและถ่ายทอดการเกษตร ป่าไม้ สิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการใช้ที่ดินบนพื้นที่สูง ส่งเสริมให้ชาวเขารู้จักวิธีการเกษตรที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

ภาคผนวก จ
ประมวลภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

พลับพลาที่ประทับในโครงสถานีสวัสดิ์

พื้นที่บริเวณหน้าพลับพลาที่ประทับ

ผลผลิตจากการดำเนินงานด้านการเกษตรของโครงการสถานีสาธิตฯ

แปลงผักในพื้นที่โครงการสถานีสาธิตฯ

แปลงปลูกกะหล่ำปลีในพื้นที่โครงการสถานีสาธิตฯ

โครงการปศุสัตว์ เลี้ยงแกะในโครงการสถานีสาธิตฯ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นางปนัดดา มานิตย์
วัน เดือน ปีเกิด	3 ตุลาคม 2510
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (พัฒนาศังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร
ประวัติการทำงาน	เจ้าของ/ผู้จัดการตลาดสดป่าเหมือด อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved